

Memo

Aan
PHO Sociale Agenda
Holland Rijnland

Van
Marieke Ouwerkerk

Doorkiesnummer
(071) 516 73 66

Onderwerp
Financiële afspraken beschermd wonen

Datum
24 oktober 2014

Geachte wethouders,

Bij de overheveling van AWBZ taken naar de gemeenten is een aparte constructie ontworpen voor Beschermd wonen. De centrumgemeente Leiden krijgt de middelen voor de regio Holland Rijnland terwijl de mensen om wie het gaat in de hele regio kunnen wonen. Andere opvallende verschillen ten opzichte van de nieuwe Wmo taken:

- Beschermd wonen is een intramurale voorziening, mensen wonen dus bij een instelling en niet zelfstandig, ook voor hele hoge zorgzwaartepakketten.
- De middelen voor Beschermd wonen, € 23.955.368,- voor het jaar 2015, komen zonder korting over.
- De cliënten hebben een ander overgangsrecht dan de overige cliënten die naar de Wmo komen: het overgangsrecht is 5 jaar of totdat de indicatie afloopt.
- Afsproken is dat Leiden namens Holland Rijnland de inkoop Beschermd wonen meeneemt met het bestuurlijk contracteren in goed overleg met de regio.

Een eerste analyse van het klantenbestand Beschermd wonen

Begin september heeft de centrumgemeente de cliëntgegevens van 14 van de 15 gemeenten ontvangen en aan elkaar gekoppeld. In de bijlage bij deze memo ziet u daarvan de uitwerking. Waar mogelijk is inzicht in de financiën gegeven, waarbij vermeld moet worden dat met de huidige gegevens van het rijk onvoldoende bekend is om op alle onderdelen goede inschattingen te maken. Hoe dat komt is ook in de bijlage uiteen gezet.

Verdeelmodel Beschermd wonen

De budgetten voor Beschermd wonen zijn over het land verdeeld op basis van historische gegevens. Na 2015, zo is aangekondigd, worden de budgetten verdeeld op basis van een objectieve verdeelsleutel. Hierover is landelijk nog veel discussie. Dit heeft voor Beschermd wonen nog onbekende financiële gevolgen, wel blijkt uit een eerste landelijke berekening dat we voordeelregio zijn.

Van centrumgemeente naar lokale Wmo

Van belang mee te nemen in de overwegingen is dat na 2017 de functie van centrumgemeente vervalft. Beschermd wonen komt dan naar de lokale Wmo.

Instroom en uitstroom vindt in alle regiogemeenten plaats. Aansluiting van de centrumgemeentetaken op de lokale Wmo is in 2015 al relevant, zeker gezien het feit dat een deel van de indicaties extramuraal verzilverd worden (zie toelichting in de bijlage).

Financiële verantwoordelijkheid

Afgesproken is dat Leiden als centrumgemeente in overleg met de regiogemeenten zorg draagt voor het financieel kader en het opdrachtgeverschap. In navolging daarvan is besloten dat Leiden de inkoop Beschermd wonen meeneemt met het bestuurlijk contracteren in goed overleg met de regio (Portefeuillehoudersoverleg Sociale Agenda d.d. 14 mei 2014 en Projectleidersoverleg Wmo d.d. 5 juni 2014).

Er is nog geen afspraak gemaakt over de financiële voordelen of nadelen van Beschermd wonen in Holland Rijnland. De sturing en verantwoording wordt uitgevoerd door de gemeente Leiden, maar draagt de gemeente Leiden ook de volledige financiële verantwoordelijkheid?

Twee scenario's:

- 1 profijtbeginsel: Leiden is verantwoordelijk, de voor- en nadelen komen voor rekening van de centrumgemeente.
- 2 Solidariteitsbeginsel: gezamenlijk dragen van de voor- of nadelen.

Bij een financieel nadeel wordt voorgesteld om de verdeelsleutel van de integratie-uitkering sociaal domein, objectief verdeelmodel te hanteren.

Bij het solidariteitsbeginsel kunnen aanvullende keuzes gemaakt worden over de mogelijke financiële voordelen:

- a. Op basis van een verdeelsleutel naar gemeenten, die het aan de algemene middelen toevoegen
- b. Op basis van een verdeelsleutel naar gemeenten, die het aan hun lokale Wmo budgetten toevoegen
- c. Op basis van een inhoudelijk voorstel jaarlijks besluiten hoe de middelen regionaal in te zetten ten behoeve van deze specifieke doelgroep (innovatie en/of knelpunten)
- d. We zetten, gezien de onzekere financiële situatie met betrekking tot het verdeelmodel, de eventuele voordelen in een aparte reserve. Hiermee kunnen we financiële tegenvallers na 2015 of regionaal knelpunten mbt de doelgroep opvangen. Bij overheveling naar de lokale Wmo bij het opheffen van de centrumgemeentefunctie wordt het overgebleven budget verdeeld over de gemeenten volgens de eerder genoemde verdeelsleutel.

Voorgesteld wordt:

1. Uit te gaan van het solidariteitsbeginsel, waarbij uitgangspunt is dat de centrumgemeente alles in het werk stelt om binnen het beschikbare budget te blijven, met een halfjaarlijkse rapportage door de centrumgemeente naar de regiogemeenten.
2. Akkoord te gaan met de te hanteren verdeelsleutel - de integratie-uitkering sociaal domein, objectief verdeelmodel
3. Bij een financieel voordeel te kiezen voor d: de overschotten op te vangen in een gezamenlijke reserve en uitgaven of herverdeling van die reserve via gezamenlijke besluitvorming (PHO sociale agenda) te laten plaatsvinden.

Verdere besluitvorming

Als het PHO Sociale agenda instemt brengt de centrumgemeente een financieel voorstel naar de gemeenteraad van Leiden, zodat de gezamenlijke reserve binnen de begroting van Leiden mogelijk gemaakt wordt.

Toegang Beschermd wonen

Er komen inmiddels meer vragen over de toegang van Beschermd wonen bij diverse gemeenten binnen. De werkgroep Beschermd wonen werkt momenteel aan een procedure voor een **centrale toegang**. De centrumgemeente moet de toegang bepalen via een beschikking. Om te bepalen of iemand Beschermd wonen nodig heeft, is, gezien de problematiek, een deskundige blik of diagnose nodig. Maar afstemming met sociale wijkteams/gebiedsgebonden teams, informatievoorziening en goede doorverwijzing binnen de regio is dan heel belangrijk.

En verder

- Het overleg met de zorgaanbieders loopt de komende periode door, onder andere over samenwerking, zorginnovatie en de wijze waarop de indicatiestelling/toegang moet worden georganiseerd. Daarbij is ook vertegenwoordiging vanuit de regiogemeenten.
- Bestuurlijk contracteren van Beschermd wonen bevindt zich in de laatste fase. Medio oktober verwacht Leiden definitieve afspraken te hebben met de aanbieders.
- De centrumgemeente werkt via de werkgroep OGGz aan een uitgebreidere notitie voor Beschermd wonen, waarin de analyse uit de bijlage verder uitgewerkt is en waarbij ook de agenda voor overleg met de regio in 2015 duidelijk wordt.

Met vriendelijke groet,
Marieke Ouwerkerk

Realisatie
Team Stadsleven